

Wrocław, dnia 5 grudnia 2011 roku

WK.60/234/K-74/11

Pan
Mieczysław Słonina
Wójt Gminy

59 - 516 Zagrodno 52

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 roku Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła, w okresie od 24 sierpnia do 11 października 2011 roku, kontrolę kompleksową gospodarki finansowej gminy Zagrodno. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 11 października 2011 roku, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

W ramach kontroli kompleksowej przeprowadzona została, w okresie od 22 września do 3 października 2011 roku, kontrola gospodarki finansowej Zakładu Usług Komunalnych w Zagrodnie. Na podstawie ustaleń tej kontroli, zawartych w odrębnym protokole, Izba skierowała do Kierownika Zakładu wystąpienie pokontrolne, przekazane Panu do wiadomości.

Kontrola przeprowadzona w Urzędzie Gminy wykazała, że większość zadań objętych kontrolą była realizowana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Wystąpiły jednak także nieprawidłowości i uchybienia, szczegółowo opisane w protokole kontroli.

Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie dochodów budżetowych

Zwrotu podatku akcyzowego dla producentów rolnych w 2010 roku, realizowanego w Urzędzie Gminy Zagrodno ze środków dotacji z budżetu Państwa, dokonano w jednym przypadku z naruszeniem prawa. Decyzją Nr RF 3346/57/2010 z 17 marca 2010 roku nieprawidłowo ustalono zwrot w kwocie wyższej o 2.550 zł od należnej oraz pozostałą do wykorzystania część limitu w wysokości niższej o 2.550 zł od należnej, co wynikało z błędnego zaliczenia zakupu 15.000 litrów oleju napędowego, podczas gdy załączone do wniosku faktury dokumentowały jego zakup w ilości 12.000 litrów. Zmniejszenie pozostałej do wykorzystania części rocznego limitu skutkowało nieprawidłową odmową zwrotu producentowi podatku akcyzowego w wysokości 1.526,15 zł w decyzji Nr RF 3346/266/2010 z 24 września 2010 roku.

W latach 2009, 2010 i w okresie styczeń – czerwiec 2011 roku podatnikom, o numerach kont: 13/0000003, 13/0000005, 13/0000011, będącym osobami prawnymi, na jednym koncie podatkowym prowadzono rozliczenia z tytułu wszystkich należnych gminie podatków, pomimo wymogu stosowania odrębnego konta dla każdego podatnika w każdym podatku, wynikającego z § 11 ust. 4 pkt 1 uchylonego z dniem 1 stycznia 2011 roku rozporządzenia Ministra Finansów z 21 czerwca 2006

roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. nr 112, poz. 761), a następnie z § 11 ust. 4 pkt 1, obowiązującego od 1 stycznia 2011 roku, rozporządzenia z 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. nr 208, poz. 1375).

W badanej próbie stwierdzono 2 przypadki nienaliczenia odsetek od nieterminowych wpłat dokonywanych w 2009 roku, przez podatników podatku od nieruchomości o Nr konta 13/0000053 oraz od środków transportowych o Nr konta 3114/15, które powinny wynieść odpowiednio 54 zł i 34 zł.

Odbierający decyzje wymiarowe Nr RF.3123.283.2011 z 9 lutego 2011 roku na kwotę 4.701zł oraz Nr RF.3121.137.2011 z 9 lutego 2011 roku na kwotę 1.105 zł nie wskazali daty, na potwierdzeniu odbioru, co nie pozwalało określić dnia powstania zobowiązania podatkowego, o którym mowa w art. 21 § 1 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa. Było to również niezgodne z przepisem art. 152 § 1 powołanej ustawy wskazującym, że odbierający potwierdza doręczenie pisma własnoręcznym podpisem, ze wskazaniem daty doręczenia.

W decyzjach Nr RF. 31116-05/10 z 4 lutego 2010 roku i Nr RF. 31116-01/10 z 4 lutego 2009 roku wydanych w przedmiocie zwolnienia z podatku rolnego z tytułu zakupionych gruntów, przyznany okres zwolnienia był niezgodny z 5-letnim okresem zwolnienia, o którym mowa w art. 12 ust. 3 ustawy z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 roku nr 136, poz. 969 ze zm.).

W zakresie wydatków budżetowych

Kontrola prawidłowości wypłaty diet dla radnych Gminy Zagrodno wykazała, że za okres od stycznia do czerwca 2011 roku zostały one nieprawidłowo naliczone. Do obliczenia wysokości diet dla przewodniczącego i radnych zastosowano kwotę bazową w wysokości 1.835,35 zł, podczas gdy zgodnie z ustawą budżetową na 2011 rok, kwota bazowa ustalona została w wysokości 1.766,46 zł. W związku z powyższym w I półroczu 2011 roku wypłacono diety w kwocie wyższej o 1.789,42 zł od kwoty należnej. W trakcie czynności kontrolnych uzyskano pisemne oświadczenia radnych i przewodniczącego Rady Gminy Zagrodno o wyrażeniu zgody na potrącenie nadpłaconych diet. Pierwsza rata potrącona została na podstawie listy wypłat Nr 09/11 z 27 września 2011 roku i Nr 44/2011 z 29 września 2011 roku. Termin potrącenia raty drugiej ustalono na 31 października 2011 roku.

Kontrola prawidłowości udzielania dotacji z budżetu gminy i rozliczania dotacji dla jednostek sektora finansów publicznych wykazała, że Gminna Biblioteka Publiczna w Zagrodnie nie przedłożyła rocznego rozliczenia dotacji, udzielonej w kwocie 187.000 zł, na podstawie umowy Nr 1/09 z 6 stycznia 2009 roku, które zgodnie z § 4 ust. 1 umowy powinno zostać złożone do 31 stycznia 2010 roku.

Sporządzone 6 lipca 2009 roku przez Bibliotekę rozliczenie wykorzystanej dotacji za I półrocze 2009 roku nie zawierało daty jego złożenia w Urzędzie Gminy Zagrodno. W myśl § 6 ust. 1 pkt 11 obowiązującej do końca 2010 roku „Instrukcji kancelaryjnej dla organów gminy i związków międzygminnych” wprowadzonej rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z 22 grudnia 1999 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gminy i związków międzygminnych (Dz.U. nr 112, poz. 1319 ze zm.), na każdej wpływającej na nośniku papierowym korespondencji należało umieszczać pieczętkę wpływu, określającą datę otrzymania i wchodzący numer ewidencyjny z rejestru korespondencyjnego.

W przypadku dotacji przedmiotowej na dopłatę do dostarczania wody, odprowadzanie ścieków oraz utrzymanie wiat przystankowych dla Zakładu Usług Komunalnych w Zagrodnie udzielonej w 2010 roku w wysokości 278.673 zł stwierdzono, że przedkładane przez Zakład rozliczenia udzielonej dotacji nie zawierały informacji o stopniu wykorzystania kwot dotacji, a w przypadku rozliczenia dotacji na dopłatę do utrzymania wiat przystankowych również ewidencji poniesionych kosztów, co było niezgodne z § 2 uchwały Nr III/15/06 Rady Gminy Zagrodno z 29 grudnia 2006 roku w sprawie ustalenia stawek jednostkowych dotacji przedmiotowej (zmienionej uchwałą Nr XXIX/153/09 z 29 października 2009 roku). Dodatkowo, częściowe rozliczenia otrzymanej dotacji przez Kierownika Zakładu przedkładane były po terminach określonych w § 2 powołanej wyżej uchwały.

Szczegółowa kontrola prawidłowości udzielania i rozliczania dotacji udzielonych podmiotom niezaliczonym do sektora finansów publicznych wykazała, że w 2009 roku dotacje dla Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. Matki Bożej Różańcowej w Okmianach i Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Olszanicy na dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych (każda po 30.000 zł) udzielone zostały z naruszeniem wymogów, określonych w uchwale Nr XXXVII/197/06 Rady Gminy Zagrodno z 29 czerwca 2006 roku w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach, sposobu jej rozliczania i kontroli wykonywania zadania oraz postępowania z wnioskami o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane (zmienionej uchwałą Nr XXV/134/09 z 30 marca 2009 roku). Brak było publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej informacji o kwotach przyznanych dotacji, określeniu zadań oraz wykazu podmiotów uprawnionych do otrzymania dotacji, wbrew zapisom § 1 II, pkt 11 powołanej wyżej uchwały. Stwierdzono też, że wnioski o udzielenie dotacji dla wyżej wymienionych Parafii złożone zostały odpowiednio 16 kwietnia i 13 maja 2009 roku, to jest po obowiązującym terminie, który upłynął z dniem 30 września 2008 roku.

Podobnie, po terminie złożone zostały wnioski o udzielenie dotacji z budżetu Gminy przez Ochotniczą Straż Pożarną w Olszanicy i Ochotniczą Straż Pożarną w Brochocinie oraz przez 5 Klubów Sportowych: „Olimpia”, „Brochocin”, „Skora”, „Orzeł” i „Radziechowianka”. Według § 3 ust. 1 uchwały Nr XXXVI/204/10 Rady Gminy Zagrodno z 10 września 2010 roku w sprawie trybu postępowania o udzielenie z budżetu Gminy Zagrodno dotacji, sposobu jej rozliczenia oraz sposobu

kontroli wykonywania zleconego zadania, przez podmioty niezaliczone do sektora finansów publicznych, wniosek o udzielenie dotacji z budżetu gminy na kolejny rok budżetowy składać należało do 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy. Wnioski Ochotniczych Straży Pożarnych złożone zostały 12 i 18 października 2010 roku i w tym samym roku zawarto umowy o udzielenie dotacji (umowa Nr ZO.5431-8/2010 z 12 października 2010 roku – dotacja w wysokości 2.500 zł oraz umowa Nr ZO.5431-9/2010 z 18 października 2010 roku – dotacja w wysokości 96.400 zł). W przypadku Klubów Sportowych poszczególne dotacje, w łącznej wysokości 87.400 zł, udzielone zostały na podstawie umów zawartych 17 marca 2011 roku, na wnioski złożone 9, 10 i 11 marca 2011 roku. Dodatkowo, zarówno w procedurze udzielenia dotacji Ochotniczym Strażom Pożarnym jak i Klubom Sportowym brak było zasięgnięcia przez Wójta opinii właściwej komisji Rady Gminy Zagrodno, wbrew § 3 ust. 4 powołanej wyżej uchwały Nr XXXVI/204/10 z 10 września 2010 roku.

W I półroczu 2011 roku Klubom Sportowym udzielono dotacje na podstawie art. 27 i 28 ustawy z 25 czerwca 2010 roku o sporcie (Dz.U. nr 127, poz. 857 ze zm.), zgodnie z którymi organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może określić, w drodze uchwały, warunki i tryb finansowania zadania własnego, wskazując w uchwale cel publiczny z zakresu sportu, który jednostka ta zamierza osiągnąć. Rada Gminy Zagrodno nie podejmowała uchwały, w której wskazano by cel publiczny w zakresie sportu.

W zakresie gospodarki pozostałymi składnikami mienia

Przy prowadzeniu ewidencji księgowej na koncie 030 „Długoterminowe aktywa finansowe” nie przestrzegano przepisów art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 roku nr 152, poz. 1223 ze zm.) stanowiących, iż księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalne i bieżąco, a dokonywane w nich zapisy powinny odzwierciedlać stan rzeczywisty. W ewidencji księgowej nie ujęto 4.239 udziałów o wartości 211.950 zł, wniesionych 2 grudnia 2010 roku przez Gminę Zagrodno do Spółki „Zamek-Grodziec”. W trakcie kontroli, poleceniem księgowania Nr 4/09 z 7 września 2011 roku na koncie „030” zaewidencjonowano kwotę 211.950 zł.

W zakresie rozliczeń finansowych jednostki samorządu terytorialnego z jej jednostkami organizacyjnymi

Weryfikacja dokumentów w przedmiocie likwidacji z dniem 31 grudnia 2010 roku zakładu budżetowego pod nazwą Zakład Usług Turystycznych „Zamek-Grodziec” w celu przekształcenia go w Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością „Zamek Grodziec” wykazała, iż Wójt Gminy Zagrodno nie w pełni zrealizował postanowienia uchwały Rady Gminy Nr XXXVII/210/10 z 29 października 2010 roku w sprawie utworzenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą „Zamek Grodziec”. Według § 3 pkt 4 powołanej uchwały, wniesiona wartość majątku na pokrycie kapitału zakładowego Spółki w wysokości 211.922,90 zł ostatecznie powinna być ustalona zgodnie z bilansem sporządzonym na dzień poprzedzający zmianę formy prawnej zakładu budżetowego, tj. na

31 grudnia 2010 roku. Z przedstawionych dokumentów nie można było ustalić, na jakiej podstawie określono, ujętą w akcie założycielskim Spółki (akt notarialny Rep A numer 14442/10 z 2 grudnia 2010 roku oraz aneks do aktu Rep A numer 293/11 z 17 stycznia 2011 roku) wartość majątku w wysokości 211.950 zł, która dodatkowo była wyższa o 27,10 zł od wartości majątku przekazanego Spółce, wskazanego w uchwale Rady Gminy Nr XXXVII/210/10 z 29 października 2010 roku.

Pomimo obowiązku, wynikającego z § 49 ust. 1 i ust. 4 obowiązującego do 1 stycznia 2011 roku rozporządzenia Ministra Finansów z 29 czerwca 2006 roku w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształceniu w inną formę organizacyjno-prawną, Zakład Usług Turystycznych nie przekazał do budżetu gminy kwoty 79.118,65 zł, stanowiącej nadwyżkę środków obrotowych, wykazaną w sprawozdaniu Rb-30 z wykonania planu finansowego zakładów budżetowych za 2010 rok. Pisemne wezwanie Wójta Gminy Zagrodno do wpłaty należnej Gminie nadwyżki do Prezesa Spółki „Zamek Grodziec”, który zgodnie z § 2 pkt 1 i 2 uchwały Nr XXXIV/183/10 z 29 czerwca 2010 roku w sprawie likwidacji zakładu budżetowego pod nazwą Zakład Usług Turystycznych „Zamek-Grodziec” w celu jego przekształcenia w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą „Zamek Grodziec” oraz § 10 ust. 4 aktu notarialnego Rep A numer 14442/10 z 2 grudnia 2010 roku wraz z aneksem Rep A numer 293/11 z 17 stycznia 2011 roku, przejął należności i zobowiązania przekształconego zakładu budżetowego, skierowane zostało w piśmie Nr RF.3024.2.20.2011 z 3 października 2011 roku.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Wójta, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Doprowadzenie do zwrotu do budżetu państwa nieprawidłowo wydatkowanej kwoty dotacji na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, wykorzystywanego do produkcji rolnej, na podstawie decyzji Nr RF 3346/57/2010 z 17 marca 2010 roku i Nr RF 3346/266/2010 z 24 września 2010 roku.
2. Prowadzenie ewidencji podatkowej w sposób zgodny z § 11 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. nr 208, poz. 1375).
3. Przestrzeganie przepisów Działu III- Zobowiązania podatkowe, Rozdziału 6, „Odsetki za zwłokę i opłata prolongacyjna” ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 roku, Nr 8, poz. 50 ze zm.) w zakresie naliczania odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych.

4. Doręczanie podatnikom decyzji wymiarowych w sposób pozwalający określić moment powstania zobowiązania podatkowego, stosownie do wymogów wynikających z art. 21 § 1 pkt 2 i 152 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
5. Obliczanie zwolnienia z podatku rolnego gruntów przeznaczonych na utworzenie nowego lub powiększenie już istniejącego gospodarstwa rolnego z uwzględnieniem okresu zwolnienia, o którym mowa w art. 12 ust. 3 ustawy z 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 roku Nr 136, poz. 969 zez zm.). Wszczęcie postępowania podatkowego w celu prawidłowego ustalenia okresu zwolnienia od podatku rolnego gruntów zwolnionych na podstawie decyzji Nr RF. 31116-05/10 z 4 lutego 2010 roku i Nr RF. 31116-01/10 z 4 lutego 2009 roku, z wykorzystaniem przepisów ustawy Ordynacja podatkowa.
6. Ujmowanie w rejestrze kancelaryjnym wpływającej do Urzędu Gminy korespondencji oraz zamieszczanie na niej daty wpływu, zgodnie z art. 40 ust. 1 pkt 3 „Instrukcji kancelaryjnej”, stanowiącej załącznik Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 18 stycznia 2011 roku w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. nr 14, poz. 67), w szczególności rozliczeń udzielonych dotacji.
7. Egzekwowanie od jednostek otrzymujących dotacje z budżetu Gminy terminowego składania rozliczeń z ich wykorzystania, zgodnie z wymogami określonymi w ustawie o finansach publicznych i przepisach wykonawczych, zawartych umowach oraz przyjętych zasadach dokonywania rozliczeń, w szczególności dotyczy to rozliczeń dotacji udzielonych dla Gminnej Biblioteki w Zagrodnie oraz Zakładu Usług Komunalnych w Zagrodnie.
8. Przestrzeganie przepisów uchwały Nr XXXVII/197/06 Rady Gminy Zagrodno z 29 czerwca 2006 roku w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach, sposobu jej rozliczania i kontroli wykonywania zadania oraz postępowania z wnioskami o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane (ze zmianami), w zakresie publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej informacji o kwotach przyznanych dotacji, określeniu zadań, wykazu podmiotów uprawnionych do otrzymania dotacji oraz rozpatrywanie wniosków w tym przedmiocie złożonych w terminie wskazanym w uchwale.
9. Przestrzeganie postanowień uchwały Nr XXXVI/204/10 Rady Gminy Zagrodno z 10 września 2010 roku w sprawie trybu postępowania o udzielenie z budżetu Gminy Zagrodno dotacji, sposobu jej rozliczenia oraz sposobu kontroli wykonywania zleconego zadania, przez podmioty niezaliczone do sektora finansów publicznych, w szczególności § 3 ust. 1 i ust. 4 dotyczącego terminu składania wniosków o udzielenie dotacji oraz przed udzieleniem dotacji – zasiękanie przez Wójta opinii właściwej komisji Rady Gminy.
10. Prowadzenie ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisem art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 roku nr 152, poz. 1223 ze zm.), w szczególności bieżące prowadzenie ewidencji księgowej na koncie 030 „Długoterminowe aktywa finansowe”.

11. Podjęcie działań w celu ustalenia wartości majątku wniesionego przez Gminę Zagrodno do Spółki z o.o. „Zamek-Grodziec”, zgodnie z postanowieniami uchwały Rady Gminy Nr XXXVII/210/10 z 29 października 2010 roku w sprawie utworzenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą Zamek Grodziec, uwzględniając przede wszystkim bilans Zakładu Usług Turystycznych „Zamek Grodziec” za 2010 rok oraz poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej o ich wyniku.
12. Wyegzekwowanie od Spółki z o.o. „Zamek Grodziec” należnej Gminie Zagrodno nadwyżki środków obrotowych za 2010 rok wraz z odsetkami, która wykazana została w sprawozdaniu Rb-30 Zakładu Usług Turystycznych „Zamek Grodziec”, uwzględniając postanowienia § 2 pkt 1 i 2 uchwały Rady Gminy Nr XXXIV/183/10 z 29 czerwca 2010 roku w sprawie likwidacji zakładu budżetowego pod nazwą Zakład Usług Turystycznych „Zamek-Grodziec” w celu jego przekształcenia w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą Zamek Grodziec oraz § 10 ust. 4 aktu notarialnego Rep A numer 14442/10 z 2 grudnia 2010 roku wraz z aneksem Rep A numer 293/11 z 17 stycznia 2011 roku stanowiących, iż Spółka przejęła należności i zobowiązania przekształconego zakładu budżetowego.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Stanisław Olechowski

Przewodniczący Rady Gminy